

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/286/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815200819
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8815200819.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu: CRIF- Slovak Credit Bureau, s.r.o., Malý trh 2/A, 811 08 Bratislava, IČO: 35 886 013, právne zastúpený Advokátska kancelária KUHAJDA, s.r.o., Karadžičova 47, 811 07 Bratislava, IČO: 47 232 773, proti žalovanej: P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D. XXXX/X, o zaplatenie 103,43 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7C/52/2015-28 zo dňa 01.07.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Návrh žalobcu na prerušenie konania zamietá.

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 42 ods. 1 písm. a), § 42 ods. 2, § 42 ods. 4, § 43 ods. 1, § 43 ods. 5 písm. b) zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 524 ods. 1 a 2, § 52 ods. 1 a 2, § 52 ods. 3 a 4, § 53 ods. 1 až 3, § 53 ods. 5, § 53 ods. 9, § 54, § 517 ods. 1 a 2, § 100, § 101 Občianskeho zákonníka, § 10c, § 3 nariadenia vlády SR 87/1995 Z.z., § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

V odôvodnení uviedol cit.: „Žalobca sa podaným návrhom domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť sumu 103,43 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 43,98 eur od 15.11.2011 do zaplatenia, 9% ročne zo sumy 13,76 eur od 20.12.2011 do zaplatenia, zo sumy 42,19 eur od 17.01.2012 do zaplatenia, zo sumy 3,50 eur od 13.03.2012 do zaplatenia a trovy konania.

Zo zmluvy o pripojení podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon“) zo dňa 17.12.2010 medzi postupcom ako poskytovateľom a žalovanou ako fyzickou osobou nepodnikateľom súd zistil, že zmluva podľa bodu 1. nadobudla platnosť aktiváciou SIM karty okrem článkov 5, 6, 7 Spoločných ustanovení tejto zmluvy, ktoré nadobúdajú platnosť podpisom zmluvy oboma zmluvnými stranami.

V zmysle bodu 3. zmluvy miestom poskytovania služieb je územie Slovenskej republiky podľa špecifikácie obsiahnutej vo Všeobecných podmienkach. Cena za poskytované služby je stanovená platným cenníkom. Zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú. Žalovaná podpisom potvrdila, že som sa

oboznámil so Všeobecnými podmienkami a platným cenníkom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

Podľa bodu 4. zmluvy zmluvné strany sa v zmysle § 262 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) dohodli, že zmluva a vzťahy, ktoré vznikli na základe zmluvy a ktoré nie sú výslovne upravené Zákonom sa spravujú Obchodným zákonníkom okrem práv a povinností výslovne upravených Zákonom.

Pokusom o zmier zo dňa 16.12.2011 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že voči nej eviduje neuhradenú pohľadávku vo výške 57,74 eur za poskytnuté služby a preto ju žiada o okamžitú úhradu. Tento pokus o zmier bol žalovanej doručený dňa 13.11.2012.

Listom zo dňa 03.01.2012 označeným ako Odstúpenie od zmluvy právny predchodca oznámil žalovanej, že napriek viacerým výzvam nedošlo z jej strany do dnešného dňa k úhrade dlžnej čiastky, v zmysle § 43 ods. 5 písm. b) zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov a čl. 6.7 písm. a) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Telefónica Slovakia s.r.o., týmto ukončuje zmluvu o pripojení k službám vedeným pod referenčným číslom 0080914137 odstúpením ku dňu 02.02.2012 a to v prípade, ak predmetnú dlžnú čiastku 57,74 eur neuhradí najneskôr do 26.01.2012.

Postupca vyúčtoval žalovanej tieto faktúry a to faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.10.2011 splatnou do 14.11.2011 na sumu 43,98 eur (za služby + upomienka, poplatok za odpojenie), faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 02.12.2011 splatnou do 19.12.2011 na sumu 57,74 eur (za služby), faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.12.2011 splatnou do 16.01.2012 na sumu 86,17 (za služby + upomienka, poplatok za odpojenie), č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.02.2012 splatnou do 12.03.2012 na sumu 3,50 eur (poplatok za upomienku).

Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 2002 Telefónica O2 Slovakia, s.r.o. ako postupca na žalobcu ako postupníka postúpila medzi inými aj pohľadávku voči žalovanej, čím je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, aj keď v zmluve je uvedené, že sa zmluva a vzťahy ktoré vznikli na základe zmluvy sa spravujú Obchodným zákonníkom. Takéto dojednanie je v neprospech spotrebiteľa, navyše uvedené v podmienkach, ktoré nie sú individuálne dojednané, pretože toto ustanovenie je uvedené vo formulárovej zmluve, ktorú účastník používa vo viacerých prípadoch, kedy mení len označenie účastníka.

Trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, začala plynúť odo dňa splatnosti jednotlivých faktúr, t.j. odo dňa 14.11.2011, 19.12.2011, 16.1.2012 a 12.03.2012. Žaloba bola žalobcom podaná na súde až dňa 01.02.2015. Keďže súd je povinný ex offio prihliadať na premlčanie, zistil, že faktúry za dodané služby sú premlčané, okrem poslednej faktúry za upomienku. Súdu preto neostávalo iné, ako žalobu žalobcu v uvedenom rozsahu zamietnuť.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na poplatok za upomienku, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd v tejto časti žalobu spolu s príslušenstvom zamietol. Žalobca nepreukázal súdu zaslanie upomienky a ani nepreukázal, že by mu za zaslanie tejto upomienky vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške. V prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka, preto súd v tejto časti žalobu považoval za nedôvodnú a zamietol ju.“

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že zákon č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách je zákonom lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku a tým pádom sa na predmetný zmluvný vzťah majú aplikovať ustanovenia zákona o elektronických komunikáciách. S poukazom na ust. § 44 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z.z. uviedol, že právny predchodca žalobcu uviedol neskorší deň odstúpenia od zmluvy, a to ku dňu 02.02.2012, tým pádom premlčacia lehota začala plynúť dňa 03.02.2012 a žalobcovu právo by sa premlčalo dňa 03.02.2015. Nakoľko návrh na začatie konania bol súdu prvého stupňa doručený dňa 01.02.2015, nárok žalobcu nie je premlčaný. Pokiaľ ide uplatnenú sumu za upomienku, cenník služieb bol súdu doručovaný spolu s návrhom na začatie konania. Súd prvého stupňa mohol žalobcu v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p. vyzvať na doplnenie návrhu. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 20.01.2016 žalobca navrhol prerušiť konanie do ukončenia konania na Ústavnom súde SR sp. zn. RVP 12672/2015 a navrhol, aby odvolací súd do ukončenia tohto konania neaplikoval § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že zákonodarca prijatím § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa uložil súdom povinnosť vyhľadávať dôvody, pre ktoré by mohol nárok veriteľa zamietnuť, resp. nepriznať veriteľovi uplatnený nárok v plnej výške, čím zákonodarca de facto zlegalizoval postavenie súdu ako advokáta dlžníka. Porušil tým Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami garantované právo prístupu k nestrannému súdu a tiež zásadu rovnosti účastníkov konania. Obdobný právny názor zaujal aj Okresný súd Košice II, ktorý dňa 08.09.2015 podal na Ústavný súd SR návrh na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. s článkom 1 ods. 1 a článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. Podľa názoru Okresného súdu Košice II, zásadný rozpor ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa s Ústavou SR je daný skutočnosťou, že aplikácia tohto zákonného ustanovenia jednostranne zvyhodňuje dlžníka - spotrebiteľa a to tým, že „nestranný“ súd má povinnosť prihliadať na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo nepriznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi. Takáto ochrana jedného z účastníkov občianskeho súdneho konania je podľa názoru Okresného súdu Košice II v rozpore s princípom nestrannosti súdu a teda aj s princípom právneho štátu.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu ako aj internetovej stránke a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Vo vzťahu k návrhu žalobcu na prerušenie konania odvolací súd uvádza:

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci došiel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo

medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

V zmysle ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. súd môže prerušiť konanie, ak má za to, že v inom konaní sa rieši otázka, ktorá môže mať pre jeho rozhodnutie podstatný význam. Súd preto nemá povinnosť konanie prerušiť, ale iba takúto možnosť, ak otázky, ktoré sú predmetom konania si nevie vyriešiť vo svojom konaní prípadne aj ako otázky predbežné. Účastník môže navrhnúť takéto prerušenie konania, avšak súd nie je povinný takému návrhu vyhovieť. Tento procesný úkon súdu závisí len od úvahy súdu, a preto nie je viazaný návrhom účastníka konania.

Konanie na Ústavnom súde SR, na ktoré žalobca poukazuje sa týka súladu § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom odvolací súd pochybnosť o súlade danej právnej normy s Ústavou SR nemá, ide o platné a účinné ustanovenie, ktoré je za splnenia podmienok stanovených v jeho hypotéze možné a zároveň nutné (viazanosť sudcu zákonom v zmysle čl. 144 ods. 1 Ústavy SR) pri rozhodovaní súdu vo veci samej aplikovať. Odvolací súd preto nevidí dôvod na prerušenie konania, a to ani podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. ani podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p..

Podľa čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta ZP EÚ“) uznáva rovnaké hodnoty ako Ústava SR, oblasťou, v ktorej však poskytuje ochranu práv nad rámec Ústavy SR je práve oblasť spotrebiteľských právnych vzťahov. V tomto smere je potrebné poukázať na čl. 38 Charty ZP EÚ, podľa ktorého politiky štátov zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa. Vzhľadom na znenie čl. 7 Ústavy SR je Charta ZP EÚ vo svetle Lisabonskej zmluvy súčasťou právneho poriadku SR. Charta ZP EÚ tak Slovenskej republike ako členskému štátu EÚ uložila povinnosť zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov a odvolací súd má za to, že ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa patrí medzi právne normy, ktorými dochádza k naplneniu čl. 38 Charty ZP EÚ.

Povinnosť súdu prihliadať ex offo na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi sa na prvý pohľad môže javiť ako kontroverzná vo vzťahu k zásade rovnosti účastníkov konania. Nie je však možné konštatovať, že aplikáciou ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa reálne dochádza k narušeniu rovnosti účastníkov, pretože takáto právna úprava prispieva práve k docieleniu rovnosti účastníkov, ide o vyvažovanie postavenia spotrebiteľa a dodávateľa v konaní pred súdom, pretože spotrebiteľ je v porovnaní s dodávateľom v záväzkovom vzťahu založenom spotrebiteľskou zmluvou slabšou stranou. Je to práve dodávateľ, ktorý v rámci záväzkového vzťahu dominuje nad spotrebiteľom, súdu na rozhodnutie predkladá vec s oslabeným právom a spolieha sa na nízku osvetu spotrebiteľa.

Komisia pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich v odpovedi na žiadosť Krajského súdu v Prešove o spoluprácu v rámci konania 6Co/213/2015 zo dňa 23.03.2016 uviedla, že motiváciou prijatia ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa boli predovšetkým zásadné poznatky z aplikačnej praxe zameranej na cielené porušovanie práv spotrebiteľov využívaním súdneho procesu a nespôsobilosti spotrebiteľov brániť svoje práva. Zákonodarcu sledoval aj vysoký záujem na ochrane spotrebiteľa (čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, čl. 38 Charty základných práv európskej únie). Komisia má za to, že uvedené ustanovenie je plne v súlade s Ústavou SR a má ambíciu ochrániť práva spotrebiteľov pred ich porušením, pričom za najdôležitejší aspekt je potrebné považovať jeho prevenčnú funkciu (eliminovanie nápadu premlčaných vecí a nepriznávanie zlomyseľne uplatňovaných premlčaných pohľadávok).

Odvolací súd vo vzťahu k nazeraniu súdov SR na ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa poukazuje na niektoré rozhodnutia:

Súd uvedený návrh žalobcu zamietol, keď nemá pochybnosť o ústavnosti ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. (Okresný súd Komárno sp. zn. 13C 295/2015).

Súd nenarušil rovnosť účastníkov konania, je totiž vecou veriteľa, aby si chránil svoje záujmy a nespoliehal sa na právnu nevedomosť účastníka v postavení spotrebiteľa, v dôsledku ktorej sa nedovolá premlčania (Krajský súd v Trenčíne sp. zn. 6Co 17/2015).

Pokiaľ ide o návrh na iniciovanie konania pred Ústavným súdom SR vo veci súladu ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa s Ústavou SR, ani tomuto krajský súd nevyhovel, keďže nevidel pre takýto postup dôvod; mal za to, že tu neexistuje ústavnoprávny rozpor, pričom v podrobnostiach poukazuje na vyššie formulovaný výklad. Obzvlášť poukazuje na nedôvodné tvrdenie navrhovateľa o porušení princípu právnej istoty, ak tento účastník musel mať vedomosť, že podáva na súd návrh na priznanie premlčanej pohľadávky. (Krajský súd v Žiline sp. zn. 6Co 261/2015).

Za daného stavu odvolací súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku

predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Je nepochybné, že zmluva o pripojení uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 17.12.2010 je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

Odvolačný súd nenašiel dôvod na odklon od svojej doterajšej judikatúry v prípade použitia právnej úpravy o občianskych právach a nie podnikateľských, a to pokiaľ ide o oblasť spotrebiteľských vzťahov - napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co/27/2012, 6Co/81/2012, 6Co/2/2013, 6Co/105/2013). Odvolačný súd tak nemá dôvod odchyľovať sa od týchto záverov. V predmetnej veci je preto dôvodné posudzovať premlčanie nároku v zmysle Občianskeho zákonníka.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplynulo, že faktúra č. 1025307778 zo dňa 31.10.2011 znejúca na sumu 43,98 Eur bola splatná 14.11.2011, faktúra č. 1027042214 zo dňa 02.12.2011 znejúca na sumu 57,74 Eur bola splatná dňa 19.12.2011, faktúra č.1028318705 zo dňa 30.12.2011 znejúca na sumu 86,17 Eur bola splatná dňa 16.01.2012 a faktúra č. 1031290432 zo dňa 28.02.2012 znejúca na sumu 3,50 Eur bola splatná dňa 12.03.2012. Keďže žalobca podal žalobu dňa 01.02.2015, t.j. viac ako tri roky po dátume splatnosti faktúr č. 1025307778, č. 1027042214, č.1028318705, pričom v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. je súd povinný ex offo prihliadať na premlčanie nároku dodávateľa, záver súdu prvého stupňa o premlčaní pohľadávky žalobcu v časti 187,89 Eur bol správny.

Na predmetnú vec nie je možné aplikovať zákon č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, na ktorý žalobca poukazuje v odvolaní, keďže uvedený zákon v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení (17.12.2010) nebol platný a účinný. Zo samotnej zmluvy o pripojení vyplýva, že táto bola uzavretá podľa zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách. Zákon č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách následky odstúpenia od zmluvy neupravoval. Je však potrebné poukázať na skutočnosť, že právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa zakotvená v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka je vo vzťahu k obom vyššie uvedeným zákonom o elektronických komunikáciách špeciálnou právnou úpravou a pri spotrebiteľských vzťahoch je potrebné aplikovať ju prednostne. Preto aj v prípade odstúpenia od zmluvy o pripojení, ktorá má spotrebiteľský charakter sa s poukazom na ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka uplatní § 48 Občianskeho zákonníka v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka, ktorý v porovnaní či už s Obchodným zákonníkom (§ 349) alebo zákonom č. 351/2011 Z.z. (§ 44 ods. 12) upravuje následky odstúpenia od zmluvy vo vzťahu k spotrebiteľovi výhodnejšie. Odstúpením od zmluvy sa podľa Občianskeho zákonníka zmluva od počiatku zrušuje a nastupuje režim bezdôvodného obohatenia (t.j. zmluvné strany si musia navzájom vrátiť len to, čo podľa zmluvy plnili), pričom právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v dvojročnej subjektívnej lehote (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pri zohľadnení tvrdenia žalobcu o odstúpení od zmluvy ku dňu 02.02.2012 by tak s poukazom na vyššie uvedené bolo nutné vyhodnotiť pohľadávku žalobcu ako v celom rozsahu premlčanú, keďže subjektívna lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia by žalobcovi uplynula dňom 02.02.2014.

Vo vzťahu k uplatneniu sumy 3,50 Eur za upomienku v zmysle faktúry č. 1031290432 odvolačný súd uvádza, že cenník, v ktorom v zmysle vyjadrenia žalobcu mala byť stanovená výška poplatku za upomienku nie je obsahom spisu. Žalobca je za účelom preukázania opodstatnenosti ním uplatňovaného nároku podľa § 79 ods. 2 O.s.p. povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva. Súd v sporovom konaní nie je povinný žalobcu vyzývať na predloženie dôkazov, resp. sám si iniciatívne zaobstarávať dôkazy. Odvolačný súd zároveň uvádza, že upomienka nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné, netransparentné a dodávateľovi umožňuje voči spotrebiteľovi za porušenie zmluvných povinností požadovať viacnásobný postih (zmluvná pokuta, poplatok za upomienku, úroky z omeškania a pod.) a takýto stav spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v

neprospech spotrebiteľa. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014, v ktorom krajský súd uviedol: „Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a poplatky za upomienky) predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie banky - navrhovateľa spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa.“ Odvolací súd sa s týmito závermi v plnom rozsahu stotožňuje. Z uvedeného teda vyplýva, že za upomienku by bolo možné žalobcovi priznať len preukázateľne vynaložené náklady, ktoré mu v súvislosti s vystavením a zaslaním upomienky vznikli. V konaní žalobca vynaloženie takýchto nákladov nijako nepreukázal.

Za tohto stavu odvolací súd rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.. Aj keď v odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, táto nepodala návrh na náhradu trov odvolacieho konania. Neúspešný žalobca takýto návrh tiež nepodal, ale ani vzhľadom na výsledok odvolacieho konania by mu náhrada trov konania nemohla byť priznaná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.